

**EPLÉNY KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
POLGÁRMESTERE**

Szám: EPL/9-3/2023.

Előterjesztés

Eplény Községi Önkormányzat Képviselő-testülete

**2023. március 29-i
ülésére**

Tárgy: Döntés az önkormányzat tulajdonában lévő víziközművagyonról

Előterjesztő: Fiskál János polgármester

Előterjesztés tartalma: határozat

Szavazás módja: minősített többség

Törvényességi felülvizsgálatát végezte:

dr. Horváth Fruzsina
jogi referens

Tisztelt Képviselő-testület!

„Hazánkban a víziközmű-szolgáltatás működtetése a rekonstrukciós elmaradások miatt válságos szinthez közeledik, melynek megoldása a fenntarthatóság, a finanszírozás és a jövőkép újra fogalmazását igényli.

A jelenlegi működési környezetben, ideértve – a szolgáltatási díjak befagyasztását, a rezsicsökkenést, a fedezet nélküli adóterheket, továbbá a stabil foglalkoztatási szint hiányát – a víziközmű ágazat elérte hatékonyságnövelési mozgásterének határát.”

Bakonykarszt Zrt.

Veszprém, 2022. május 18. Kugler Gyula vezérigazgató

A víziközművagyon integrációjával kapcsolatban a képviselő-testület – a 2022. szeptember 28-i ülésen, a 37/2022. (IX. 28.) határozatával – arról döntött, hogy az önkormányzat 100%-os tulajdonában lévő víziközművagyonról érintő integrációs lehetőséggel nem kíván élni; az önkormányzat az önkormányzati, lakossági és pályázati forrásból létrehozott legalapvetőbb szolgáltatást nyújtó víziközmű vagyonát megtartja.

A 2022. szeptember 28-i ülés előterjesztéséhez csatoltam, az integrációval kapcsolatban, a Bakonykarszt Zrt.-től kapott dokumentumokat, hogy a képviselő-testület és az állampolgárok is képet kapjanak arról a megdöbbentően előkészítetlen és fejetlen folyamatról, amely a legalapvetőbb közüzemi szolgáltatással történt és történik. Miközben, a krízist tudatos károkozással (10 éve befagyasztott – a fő bevételi forrást jelentő – szolgáltatási díjak, 2013-ban közművezeték adó kivetése és 10%-os díjcsökkentés a lakossági felhasználók részére, mindenféle kompenzáció nélkül!) maga a kormány idézte elő. Ez az önkormányzati alapjogok további csorbítása mellett, a hatalommal visszaélve, az integrációs feltételeket tekintve, kimeríti a közönséges zsarolás fogalmát.

Az önkormányzati tulajdonú víziközmű szolgáltató cégek – köztük a Bakonykarszt Zrt. – addig, amíg az önkormányzatoktól a kormány nem vette el a díj megállapítási jogot, mindvégig nyereségesek és hosszú távon életképesek voltak (és továbbra is azok lennének), és még fejlesztési források is képződtek.

Teljesen nyilvánvaló, hogy hasonló helyzetbe kényszerítve egyetlen szolgáltatás, vagy bármely piaci szereplő sem lenne életképes.

Mindez, a kormány álságos és hazug rezsicsökkentési ámokfutása alatt zajlott és zajlik még most is, miközben Magyarország az Európai Unió leggyengébben teljesítő, a jogállamiság alapelveit is megsértő állama lett. A halmozott infláció a KSH adatai alapján, ezen közel tíz év alatt, több mint 50%-os volt, és mint ismert, a jegybank elnöke a legutóbbi, a parlamentben elhangzott évértékelésében ismét kiemelte, ez nem – a számolatlan milliárdokkal, úton útfélen, folyamatosan és hamisan propagált – „háborús” vagy „brüsszeli szankciós” inflációnak/politikának, hanem egyértelműen a kormány, 2010 óta tartó, elhibázott gazdaságpolitikájának következménye.

(Megjegyzés: **Államadósság:** 2010. 04. 30-án 19 323,14 milliárd Ft, 2023. 01. 31-én 46 507,85 milliárd Ft (és közben eltűnt 3000 milliárd Ft magánnyugdíj-pénztári vagyon is), ebből deviza adósság: 2010. 04. 30-án 8741,50 milliárd Ft, 2023. 01. 31-én 12 421,66 milliárd Ft. **Forint árfolyama:** 2010. áprilisban 266,28 EUR, 199,97 USD, 185,6 CHF, 2023. márciusban 394,08 EUR, 370,13 USD, 399,62 CHF. A HUF romlása a nemzetközi valutákhoz viszonyítva: az EUR-hoz 47,995%, az USD-hoz 85,093 %, a CHF-hoz 115,313%. **Forrás:** www.akk.hu; www.mnb.hu)

A 2023. februári ülésen tájékoztattam a testületet a Bakonykarszt Zrt.-nek a februári rendkívüli közgyűlésén történekről, elhangzottokról, hogy ez év tavaszán valószínűleg eljut a Bakonykarszt Zrt. a fizetőképessége határára. A társaság a saját tőkéjét (közel két milliárd forintot) felélte az elmúlt évek alatt, a vízdíj több mint 10 évvel ezelőtti befagyasztása és a különadó miatt. Utoljára 2010-ben volt díjkalkuláció 2011. évre vonatkozóan. Akkor még az önkormányzatok kezében volt a díjak megállapítási joga. 2011-ben volt még egy olyan lehetőség, amikor maximum 4,2 százalékos díjemelést lehetett megvalósítani 2012-re vonatkozóan. Az inflációs ráta mértéke 4,9% volt, tehát már akkor is infláció alatti volt az emelés. 2013-ban vetették ki a közműadót, és még azzal is sújtották a társaságot, hogy 10%-os díjcsökkentést kellett végrehajtani a lakossági felhasználásra, mindenféle kompenzáció és ellenszolgáltatás nélkül.

Az önkormányzatok képviselő-testületeinek egy része most (meghunyáskodva, gyáván és önámításból fakadóan) annak akarja ellenszolgáltatás nélkül odaadni az általuk képviselt, számos esetben az állampolgárok által építve vagy pénzügyi hozzájárulásukkal támogatva létrehozott vagyont, aki ezt a helyzetet – piaci és alkotmányos elveket megsértve – számításból, tudatosan teremtette.

A rendkívüli közgyűlésen felvázolt lehetséges forgatókönyvek a következők voltak:

- **Az első** az, hogy a részvényes önkormányzatok a részvényeik arányában kiegészítő hozzájárulást fizetnek a Bakonykarszt Zrt. működéshez. Ez Eplény esetében 3 957 246 forint összegre jönne ki. A legnagyobb részvényes Veszprém esetében ez például 1 562 275 985 forintot tenne ki. A 132 részvényes önkormányzatból, a jelenlévő 52 részvényes önkormányzat közül ezt senki sem támogatta.

A második az integrációban való részvétel. Ott elhangzott, hogy ez már az integráció 3.0 verzió lenne (előterjesztés 1. melléklete), mert már messze nem azonos azzal, ami 2022 augusztusában került (1.0 verzió) a képviselő-testület elé, és amiről még akkor tárgyaltak. *(Ezt a megoldást, a képviselő-testület 37/2022. (IX. 28.) határozatával elutasította.)*

Ez a legutóbbi 3.0 verzió annyiban más (rosszabb), hogy itt már a részvényeket és mindent oda kell adni az államnak a víz- és szennyvíz közművek tekintetében egyaránt. Abban nem változott, hogy egy-egy víziközmű egységen belül, minden önkormányzatnak egyöntetűen meg kell hoznia a minősített többségi döntést az integrációval kapcsolatban.

A 132 részvényes önkormányzatból, a jelenlévő 52 részvényes önkormányzat közül 44 támogatta, 8 elutasította az integrációt.

Eplény azon kevesek közé tartozik, akiknek nem kell semmilyen módon közösködni, mert az eplényi víziközművek 100%-ban a helyi önkormányzat tulajdonában vannak. Ez a legtöbb önkormányzatnál nem így van.

- **A harmadik** verzió pedig a fizetéseképtelenség, amikor eléri a Bakonykarszt Zrt. azt, és be kell jelenteni a jogszabálynak megfelelően a fizetéseképtelenségét.

A helyzet egyetlen helyes és józan megoldása a nulladik verzió lenne, ami sajnos nem szerepelt a változatok között, emiatt fel is szólaltam a rendkívüli közgyűlésen.

Álláspontom szerint a díjképzést haladéktalanul vissza kell adni a szolgáltatásért felelős önkormányzatoknak, és a közüzemi díjakat azonnal meg kell emelni a 2010 óta halmozott inflációs ráta mértékével, azaz 50-60%-kal. Ha ennyivel megemelkednének a víz- és csatornadíjak, akkor máris újra „életképes” lehetne a Bakonykarszt Zrt., egyedül ez szolgálná az ország és minden állampolgárnak az érdekét.

Vagy, ha a kormány – mivel tartósan és hátrányosan beavatkozott a piaci viszonyokba – továbbra is ragaszkodik a fenntarthatatlan rezsicsökkentéshez, akkor ezzel az inflációs mértékkel számított díj és a jelenlegi díjak különbözetével minimum megegyező összeggel, azonnal és feltétel nélkül, kompenzálnia kellene a víziközmű társaságokat.

Azokat a rászoruló állampolgárokat, akik a vízdíj-emelkedés miatt esetlegesen nehéz helyzetbe kerülnének, azokat viszont célzottan támogatni kell.

Lenne **még egy lehetőség**, ami a jogi lépés az állammal/kormánnyal szemben, – azonban ehhez, a farkassal szemben nem bárányokra, hanem oroszlánokra lenne szükség, de sajnos a többség még mindig gyapjút visel – mert az, ami most történik az önkormányzatok víziközmű társaságai körül az véleményem szerint összeegyeztethetetlen a piaci törvényekkel, de még az alaptörvénnyel is. A víziközmű szolgáltatás alapvető bevételi forrása a víz- és csatornadíj, annak minimum a szolgáltatás önköltségét fedeznie kell, a szolgáltatás életképessége és a fenntarthatósága érdekében.

Nem véletlenül indítottam az előterjesztésemet az alábbi idézettel:

*„Hazánkban a víziközmű-szolgáltatás működtetése **a rekonstrukciós elmaradások miatt válságos szinthez közeledik**, melynek megoldása a fenntarthatóság, a finanszírozás és a jövőkép újra fogalmazását igényli.”*

Az ugye nyilvánvaló mindenki számára, hogy a vízszolgáltatásnak – amíg élet lesz a földön – folytonos „piaca”, fogyasztója lesz, más élőlények mellett, az ember.

Ezt – filozófiai értelemben véve – tekinthetjük posztulátumnak, hisz a víz, mint az egyik lételem, még a tudomány mai állása szerint sem pótolható mással, az élet fennmaradásához.

Vagyis marketinget nem azért kell folytatni, hogy „használjál minél több vizet” (*nem összekeverendő azzal, hogy igyál elegendő mennyiségű tiszta vizet*), hanem azért, hogy a véges ivóvízkészlet mennyiségét és minőségét egyaránt megóvjuk a jövő nemzedéke számára is.

A rekonstrukciós elmaradások miatt válságos szint országos méretű, tehát az nem csak a Bakonykarszt Zrt. működési területét érinti. Egyre inkább elkerülhetetlenné válik, főként a teljesen amortizálódott, egészségtelen, jelentős elfolyással, hálózati veszteséggel üzemelő eternit (AC – azbesztcement) ivóvízhálózatok cseréje. Azonnal több ezer milliárd forintra, de egyes becslések szerint tíz milliárdos nagyságrendű forrásra lenne szükség a probléma enyhítésére.

Az is nyilvánvaló, hogy az önkormányzati tulajdon is a nemzeti vagyon része úgy, mint az állami vagyon. A nemzeti vagyon védelme tekintetében az integrációnak emiatt nincsen relevanciája.

Joggal merül fel a kérdés: akkor mi az érdeke a kormánynak abban, hogy az egyébként az árképzési és díjbefagyasztási beavatkozásig jól működő önkormányzati víziközmű szolgáltatókat tudatosan, átlátszó módon tönkre tette, illetve tegye, a tönk szélére

sodorja, látszólag jogszerű, de mindenképpen tisztességtelen eszközökkel (lásd korábban a TSZ-ek szétverésének a példáját)?

Véleményem szerint, mivel a nagy állami látványberuházások kora minden bizonnyal le fog csengeni, hisz működésük jórészt finanszírozhatatlan és önfenntarthatatlan már most is (olyanok mint a pénznyelő automaták), kell a kormánynak egy újabb nagy projektterület, amelyhez várhatóan jelentős uniós forrás is érkezik egyszer majd, és amelyet a beruházások és felújítások tekintetében kizárólag az állam akar irányítani, felügyelni, hogy bizonyos érdekkörök továbbra is „sikeresek” maradhassanak a kiemelt beruházásoknál vagy állami közbeszerzéseknél, és ebbe a képbe az önkormányzatok, úgy látszik, nem férnek bele.

Az újabb jogos kérdés az, hogy az álságos megmentés látszatát keltő integrációs folyamat valóban az állam és az állampolgárok rövid és hosszú távú érdekét szolgálja-e, vagy ez inkább a háttérben megbújó, szűk körű, magánérdekek kiszolgálása?

A Bakonykarszt Zrt. vezérigazgatójának a kérése az volt, hogy március végéig függetlenül attól, hogy ki csatlakozik, ki nem az integrációhoz, a képviselő-testület még egyszer hozzon egy megerősítő döntést azzal kapcsolatban, hogy integrációt támogatja-e vagy sem.

Kérem a tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztés megtárgyalására és a határozati javaslat elfogadására.

Eplény, 2023. március 20.

Fiskál János

EPLÉNY KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
KÉPVISELŐ-TESTÜLETE
8413 Eplény, Veszprémi utca 64.

KIVONAT

Eplény Községi Önkormányzat Képviselő-testületének
2023 március 29-i nyilvános ülésének jegyzőkönyvéből

Eplény Községi Önkormányzat Képviselő-testületének
21/2023. (III. 29.) határozata

az önkormányzat tulajdonában lévő víziközművagyonról

Eplény Községi Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta a „Döntés az önkormányzat tulajdonában lévő víziközművagyonról” című előterjesztést és a következő döntést hozta:

1. Eplény Községi Önkormányzat Képviselő-testülete – 37/2022. (IX. 28.) határozatát megerősítve – az önkormányzat 100%-os tulajdonában lévő víziközművagyonot érintő integrációs lehetőséggel nem kíván élni; az önkormányzat az önkormányzati, lakossági és pályázati forrásból létrehozott legalapvetőbb szolgáltatást nyújtó víziközmű vagyonát megtartja.
2. A képviselő-testület Bakonykarszt Zrt. működőképességének a megőrzése érdekében kéri, és egyben javasolja a Bakonykarszt Zrt. vezetőségének és Igazgató Tanácsának, hogy az önkormányzati víziközmű szolgáltatókkal összefogva, egységesen fellépve, haladéktalanul kezdeményezze a kormánytól a szolgáltatásért felelős önkormányzati díjképzési jognak a visszaállítását, a közüzemi díjaknak legalább az önköltségi szintre történő azonnali felemelését, vagy a közüzemi díjak állami kompenzációját, az elmúlt évekre visszamenőlegesen is, valamint a közművezeték adó kivezetését.
3. A képviselő-testülete felkéri a polgármestert, hogy a döntésről – a határozat kivonat megküldésével – a Bakonykarszt Zrt.-t tájékoztassa.

Felelős: Fiskál János polgármester

Határidő: 2. pont esetében: 2023. március 31.

A végrehajtás előkészítésért felelős köztisztviselő:

dr. Lohonyai Bernadett irodavezető

Fiskál János s.k.
polgármester

dr. Dancs Judit s.k.
jegyző

A kivonat hitelül:
Veszprém, 2023. március 30.

Haizler Mihályné

Haizler Mihályné
testületi általános ügyintéző